

خجسته تقارن ماه مبارک رمضان و بهار قرآن و نوروز و بهار طبیعت را به فال نیک گرفته و سالی سرشار از تعالی و پویایی برای خوانندگان گرامی فصلنامه علمی-پژوهشی طب و تزکیه از درگاه پروردگار متعال مسئلت دارم. بیش از سی سال از آغاز انتشار فصلنامه علمی-پژوهشی طب و تزکیه که تحت نظارت معاونت آموزشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به چاپ می‌رسد، می‌گذرد. در گذر زمان این نشریه همواره در پی آن بوده مسیری پویا و رو به ارتقا را طی نماید.

تزکیه نفس به معنای پاک‌سازی روح و قلب از صفات ناپسند و بدی‌ها و پرورش صفات نیک و اخلاق مطلوب از محورهای اصلی این نشریه می‌باشد. این نشریه می‌کوشد تا ابعاد اخلاقی و معنوی را در آموزش پزشکی ادغام نموده و با نگرشی جامع به رشد همه جانبه ابعاد شخصیتی و حرفه‌ای متخصصان محترم در حوزه‌های مختلف علوم پزشکی، گام‌های مؤثری در جهت ارتقای اخلاقی و حرفه‌ای خدمتگزاران عرصه بهداشت و درمان در کشور بردارد. در قرآن کریم، خداوند در آیه ۱۸ سوره مبارکه فاطمی فرماید: «ومن تزکی فانما یتزکی» (هر کس پاکی پیشه کند، نتیجه آن به خودش بازمی‌گردد). گرچه در حال حاضر این نشریه به عنوان یک مجله multidisciplinary عمل می‌کند، لیکن از پذیرش مقالات با رویکرد interdisciplinary نیز در چهار محور اصلی زیر بسیار استقبال می‌نماید:

۱. سیاستگذاری و مدیریت آموزش و سلامت

۲. سلامت معنوی (Spiritual Health)

۳. اخلاق و تعهد حرفه‌ای در علوم پزشکی

۴. آموزش علوم پزشکی

تأثیرات معنویت (spirituality) بر سلامتی متعدد بوده و شامل اثرات مثبت آن بر افزایش طول عمر، افزایش سازگاری با بیماری، درد و استرس‌های زندگی شامل سوگ از دست دادن عزیزان، و افزایش بهبودی پس از ابتلا به بیماری یا به دنبال جراحی می‌گردد (۱). لذا متخصصان محترم علوم پزشکی نه تنها باید مراقب سلامت معنوی خویش باشند بلکه باید سلامت معنوی بیماران گرامی را نیز مدنظر قرار دهند. اخیراً، آموزش مراقبت‌های معنوی (spiritual care) در کوریکولوم آموزش پزشکی، به‌ویژه در رشته طب تسکینی (palliative medicine)، به‌منظور کاهش درد جامع (total pain)، مورد توجه قرار گرفته است (۲). امیدواریم در آینده شاهد رشد مقالات در زمینه سلامت معنوی و مراقبت‌های معنوی در آموزش علوم پزشکی و ارائه مراقبت‌های سلامت باشیم.

بازخوردهای سازنده نویسندگان ارجمند، داوران گرامی و خوانندگان عزیز این نشریه همواره مورد استقبال قرار می‌گیرد. در خاتمه از همراهی جامعه فرهیخته علوم پزشکی بسیار سپاسگزارم و امیدوارم بتوانیم به یاری پروردگار و با همت و کوشش روزافزون به صورت مستمر در راستای کیفی این نشریه گام‌های بلندی برداریم.

References

1. Puchalski CM. The role of spirituality in health care. Proc (Bayl Univ Med Cent). 2001 Oct;14(4):352-7.
2. Batzler YN, Stricker N, Bakus S, Schallenburger M, Schwartz J, Neukirchen M. Implementing spiritual care education into the teaching of palliative medicine: an outcome evaluation. BMC Med Educ. 2024 Apr 15;24(1):411.